

چرا کارمان به اینجا کشید؟

معرفی کتاب «تاریخ مختصر به گند کشیدن جهان»

غندار کارمان

تجربه نشان داده است که عوامل متعددی در انتخاب یک کتاب خاص از میان انبوه کتاب های موجود در کتابخانه ها، کتاب فروشی ها و سایت ها و فضای مجازی معرفی و فروش کتاب، دخیل هستند که بدون شک، یکی از مؤثرترین آن ها، هم از حیث سرعت اثرگذاری و هم از حیث میزان ماندگاری این تأثیر، عنوان کتاب است. بارها پیش آمده است که کتابی را به دلیل عنوان جذاب یا متفاوتش برگزیده ایم و از آن طرف، گاه سال های سال گذشته است و همچنان، عنوان خاطره انگیز یا اثرگذار کتابی را از یاد نبرده ایم. به قول یکی از دوستان، کتاب های ماندگار، اسم های ماندگاری نیز دارند، از «جنگ و صلح» بگیریم تا «جنایت و مکافات»، از «ناتور دشت» تا «جایی برای پیرمردها نیست» و از «ظرافت جوجه تیغی» تا «مرگ تک فرزند دوم».

بگذریم و برویم به سراغ کتاب امروز که جزو کتاب هایی است که انسان را به خواندن کتاب های تاریخی و به ویژه مراجعه موضوعی به تاریخ جهان، علاقه مند و اجازه دهد عرض کنم، عطشناک می کند. نویسنده کتاب، با بررسی تاریخ جهان از حدود ۲میلیون سال پیش تا زمان حاضر، به گزینش حوادث و رویدادهایی پرداخته است که به زعم او، نه تنها جهان را به جایی بهتر برای زیستن بدل نکرده اند که سبب به هم خوردن نظم طبیعی (در موارد مربوط به محیط زیست و زندگی حیوانات و نباتات) و نظم اجتماعی (در موارد مربوط به حیات اجتماعی انسان ها) شده اند. رویدادهایی که متأسفانه عامل آشکار و پنهان آن انسان است، انسان ظلوم جهول عجول بی توجه به عواقب کارهایی که می کند و تصمیم هایی که می گیرد، تصمیم هایی که درباره دوستانه از انسان ها، به دلیل وسعت دامنه تأثیر تصمیماتشان، می تواند فاجعه بار باشد، یکی سیاستمداران و دیگری دانشمندان، دو دسته ای که افضل فصل های کتاب، با کمال افتخار، به آن ها اختصاص دارد.

ناگفته نماند که نویسنده، پیش از درج پیشگفتار کتاب، با آوردن یک جدول زمانی تاریخ یا به قول معروف، گاه شمار اتفاقات مهم، در پنج صفحه، ما را با فضای کلی کتاب و رویدادهای دهشتناکی که قرار است با آن ها روبه رو شویم، آشنا می کند و مرحله خواندن اجمالی را (که در نخستین ستون «سه شنبه ها با کتاب» مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۰ و جین معرفی کتاب درخشان «چگونه کتاب بخوانیم؟» به آن اشاره کردیم)، برای ما خوانندگان، بی اندازه ساده می کند. اتفاقاتی مانند ابداع جنگ و سپس، کشاورزی در حدود ۱۱ هزار سال قبل از میلاد، تبدیل جمهوری روم به امپراتوری روم در سال ۲۷قبل از میلاد، تصمیم علاءالدین محمد دوم مبنی بر دشمنی با چنگیزخان در سال ۱۲۱۷ میلادی، به عنوان یکی از بدترین تصمیم هادر طول تاریخ، وارد کردن ۲۴ خروگوش توسط تاسم اوستین به استرالیا در سال ۱۸۵۹ میلادی که تا کنون سبب هدر رفت میلیون ها دلار برای مبارزه با جمعیت میلیونی خروگوش ها در آنجا شده است، آغاز دو جنگ جهانی و مواردی از این دست.

پس از پرداختن گذرا به «چستی» کتاب و تلاش برای پاسخ دادن به این سؤال که موضوع کتاب چیست یا کتاب می خواهد «چه» بگوید و به چه هدفی برسد، به طور منطقی می بایست به سراغ این مقوله نیز برویم که نویسنده، «چگونه» و با استفاده از چه وسایلی می خواهد به آن هدف برسد. البته آشکار است که در اینجا، منظورمان از وسایل، وسیله های ادبی و نگارشی، و به عنوان نمونه، یکی از مهم ترین آن ها، «سبک» نوشتن است. آقای تام فیلیپس، نویسنده محقق و شوخ طبع کتاب، قلم طناز و شیرینی دارد که از همان تقدیمیه کتاب، مشخص است، آنجا که پیش از ورود به کتاب و حتی مقدمه آن نوشته است: «تقدیم کردن این کتاب به خانواده ام، با توجه به موضوع آن، ممکن است سوء تعبیر ایجاد کند. بنابراین، به جای آن، این کتاب را به همه کسانی تقدیم می کنم که تا کنون به شکل واقعا بدی گند زده اند. شما تنها نیستید، انتخاب هوشمندانه این سبک نگارش توسط نویسنده، ضمن آنکه بر جدایت فرایند خواندن کتاب می افزاید، در اغلب مواقع، از تلخی آنچه روایت می شود می کاهد، روایت خراب کاری ها، داندنم کاری ها و به

تعبیر نویسنده، به گند کشیدن هایی که پرداختن به آن ها، البته با طنزی تلخ و سیاه، موضوع اصلی کتاب است.

«تاریخ مختصر به گند کشیدن جهان» نویسنده: تام فیلیپس ترجمه: زهرا کمالی دهقان نشر نگاه، ۱۴۰۱

زین قدیر

علیرضا حیدری |مدرس ویراستاری

انتخابات مجلس در تهران به صورت «تناسبی» برگزار می شود. هر دو طلب می تواند به صورت منفرد یا به عنوان عضوی از صرافیک فهرست نامزد شود.

نکته

خوشبختانه در متن این مصوبه به جای واژهٔ «لیست» از واژهٔ فارسی «فهرست» استفاده شده است. این اتفاق نشان می دهد، می توان در مصوبه های قانونی هم، فارسی نویسی را جدی گرفت.

تاپیش از این اگر به جای لیست انتخاباتی، فهرست انتخاباتی می نوشتیم، چه سکانی خرد می گرفتند.

#زین-قدیرپارسی

۳شنبه
۹ خرداد ۱۴۰۲
دانشگاه شهید بهشتی

۱۰
SHAHARANNEWS.IR

فرهنگ و ادبیات

نشست خبری آیین رونمایی از آثار آیت ا... سیدعلی شهرستانی برگزار شد

۳۰ سال تلاش و تألیف

به گزارش شهرآرا، در این نشست حجت الاسلام حسین منتظر، مدیر اجرایی مؤسسه کلامنا، گفت: این مؤسسه از سال گذشته گامی برای معرفی آثار و اندیشه بزرگان حوزه برداشته است، زیرا ما معتقدیم باید از این بزرگان در زمان حیاتشان تجلیل شود. رونمایی از آثار علامه

محقق آیت ا... شهرستانی چهارمین برنامه ای است که برگزار می کنیم. در ادامه این برنامه حجت الاسلام تحقیقی، دبیر اجرایی مراسم، درباره شخصیت آیت ا... شهرستانی گفت: ایشان سال ۱۳۳۷ در شهر کرپلا به دنیا آمده و سال ۱۳۵۶ به دلیل محدودیت های دولت بعث به ایران آمده ودر مشهد ساکن شده اند. تألیفاتشان با تألیف کتاب وضو النبی در

سال ۱۴۱۳ قمری آغاز شده و طی سی سال در موضوع های مختلف مانند فقه کلامی قرآن، لغت، رد شبهات و... قلم زده اند. او در ادامه درباره مجموعه آثار شهرستانی گفت: به تازگی مجموعه آثار ایشان توسط عتبه عباسیه چاپ شده است. این مجموعه ۲۳جلدی در موضوع های مختلفی نگارش شده است.

نخستین همایش پدیدآورندگان آثار مکتوب رضوی به میزبانی بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی برگزار شد

در برابر دردهای جامعه بی تفاوت نباشیم

نخستین همایش پدیدآورندگان آثار مکتوب رضوی که صبح دیروز در تالار همایش های بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی برگزار شد، از آن رو حائز اهمیت بود که به موازات حضور سخنرانان و استادان صاحب نام کشوری، جمعیت بزرگی از نویسندگان و ناشران کتاب ها و مقالات علمی-معرفتی با محوریت سیره رضوی نیز مهمان آن بودند. اندیشمندی که عمر خود را به تحقیق، مطالعه و انتشار کتاب و آثار مکتوب درباره امام هشتم^(ع) اختصاص داده اند و اکنون به همت بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی از آن ها تجلیل شد.

● **فقه شیعه، معدن غنی علم و معرفت**

«برای گره گشایی از مشکلات جامعه، بهترین راه آن است که به سیره اهل بیت^(ع) رجوع شود. «این جمله، محور سخنان آیت ا... محمدهادی عبدخدایی، عضو مجلس خبرگان رهبری، بود که به عنوان سخنران ویژه در این همایش پشت تریبون رفت. وی با اشاره به حدیث مشهور امام رضا^(ع) بیان کرد: اطاعت پذیری و حب اهل بیت^(ع) در گرو نشر مبانی کلام و اندیشه معصومین^(ع) است و بر همین اساس، هر کس درباره علوم ائمه اطهار مطالعه کند و پس از این، زیبایی های کلام اهل بیت^(ع) را میان مردم انتشار دهد، در زمره ترویج دهندگان محبت ائمه اطهار قرار خواهد گرفت.

به گفته وی، فقه شیعه با محوریت سیره ائمه اطهار^(ع) از جمله غنی ترین معادن علم و معرفت است و این امر به پشتوانه علم و معرفت های فرهنگی ایران اسلامی، می تواند کشور ما را به پایگاه احیای امر اهل بیت^(ع) تبدیل کند.

آیت ا... عبدخدایی افزود: انتقال آموزه های رضوی به جامعه می تواند بسیاری از چالش های اجتماعی و گره های فرهنگی را برطرف کند، اما به شرطی که ما در برابر درها و مشکلات جامعه بی تفاوت نباشیم.

مسئله حجاب، مشکلات اقتصادی و

محبی

دوستان و اطرافیان ش که با شعر دمخورند، او را «بابافاخر» هم خطاب می کنند و به قول خودش: «غم عشقت پریشان خاطرم کرد/ بیایان در بیابان عابرم کرد/ عزیزم، از سفر برگرد، برگرد» که هجران تو بابافاخرم کرد. «باباخر یا سید احمدعلی فاخر، شاعر ۱۳ساله اهل افغانستان است که پس از کسب تجربه در قالب های متنوع غزل، رباعی، دوبیتی و سپید، حالا جای پایش را در رباعی و دوبیتی محکم کرده است، آن ها در نهایت سادگی است و سرشار از المان ها و اسامی محلی و بومی و برخی دیگر اما، سروشکلی کلاسیک تر و سنگین تر دارد. به هر روی، احمدعلی فاخر چاپ چند مجموعه شعر را در کارنامه کاری خود دارد. کتاب هایی با نام «گل سنگ»، «گل بادام» و «پولک های دامن گلنسا». علاوه بر این، او گزیده ای از اشعار محلی افغانستان را با نام «حنجره های سوخته» نیز منتشر کرده است. کتاب «گل سنجده» او که به تازگی به چاپ رسیده است، نودوهفتمین نشست نقد و بررسی کتاب در حوزه هنری مشهد را به خود اختصاص داد. نشستی که در آن دوبیتی و رباعی های فراوان قرائت شد و جمعی از شاعران سرشناس مهاجر به نقد و اظهارنظر درباره آن پرداختند. «گل سنجده» یک مجموعه رباعی است که به وسیله انتشارات «هشت بهشت» به چاپ رسیده است.

● **عزیزم این جهان شهر فرنگ است**

سید احمدعلی فاخر در «دره گز» افغانستان متولد شده و در سال ۱۳۵۷ به ایران مهاجرت کرده است. او سال ۱۳۷۸ به انجمن ادبی «ذر دری» پیوست. در سال های جوانی از محافل و مجامع ادبی دور بود و به تعبیر دوستانش همانند گلی خودروی، بیشتر با اتکا بر ذوق و سلیقه شخصی خود پیش رفت. با این حال، از هنگامی که با جلسات و محافل ادبی آشنا شد، آن را جدی گرفت و در نقد و پیرایش شعرش بسیار کوشید. او از جمله کسانی نیست که شاعری را فقط طبع روان می داند و به رشد و اعتلا ی فنی کار خویش بی اعتنا یند. هر چند دیر اما نقد و آموزش را حسایی جدی گرفت و همین به شعرش کمک بسیاری کرد. «میخانه و هیر خرقه پوشان به کجاست؟/ آن کوچه سبز باده نوشان به کجاست؟/ دل خسته و بی حال و خراب امشب/ بازار

راهکارهایی می پردازند که انقطاع جامعه اسلامی از اندیشه اهل بیت^(ع) را کم رنگ کند و دستاورد مطالعاتشان را در خدمت برون رفت از بحران های مختلف فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی قرار دهد. وی افزود: همان حدیثی که وجود پیامبر گرامی اسلام^(ص) و امام علی^(ع) را پدران امت می دادند، همچنین ثابت می کند که دور ماندن جامعه از مبانی فقهی، علمی و معرفتی اهل بیت^(ع) به مثابه محروم ماندن فرزند از نعمت پدر است و بر همین اساس، باید تلاش مضاعف کرد که آثار مکتوب ما در خدمت نشاندن شهید شیرین معرفت به جامعه باشد.

● **پژوهشگران مسلمان، دلسوز جامعه اسلامی**

احد فرامرز قراملکی، مدیرعامل بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی هم به تبیین تفاوت مطالعات مراکز شیعه پژوهی در سرزمین های اسلامی با پژوهش های مراکز وابسته به شرق شناسان پرداخت و یادآور شد: با مطالعه دستاوردهای علمی پژوهشگران مسلمان و مقایسه آن با مقالات اندیشمندان مستشرق می توان از وجود یک دلسوزی پنهان در آثار پژوهشگران جهان اسلام آگاه شد که بر مبانی آن، مستشرقین با نگاه بی طرفانه محدود به مطالعه تطبیقی می مانند اما افراد صاحب اندیشه در کشورهای اسلامی با مطالعه سیره رضوی به جست وجوی

● **کلام رضوی، کلید حل مشکلات جامعه**

حجت الاسلام والمسلمین محمد حکیمی، استاد حوزه و مجتهدی که به نمایندگی از نویسندگان حاضر در همایش، پشت تریبون رفته بود از ابتدا بر حوزه عملکردی و راهبردی بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی تأکید ویژه ای داشت. وی ادامه داد: علامه طبرسی برای ما ناقل می کند که بیش از ۱۵ هزار حدیث مستند از امام رضا^(ع) در کتاب های عبون اخبار الرضا^(ع) و مسند الامام الرضا^(ع) نقل شده، اما سؤال اصلی آنجاست که مردم ما تا چه حد با این اندیشه های ناب و مبانی راهبردی آشنا هستند.

به گفته وی، نه فقط آستان قدس رضوی بلکه همه پژوهشگران علوم دینی مکلف هستند تا این احادیث را با کتب روایی موجود تطبیق دهند و گنجینه های ناب کلام رضوی را در قالب آثار مکتوب فاخر و تفسیرهای کاربردی به مردم و علاقه مندان ارائه دهند. حجت الاسلام حکیمی بیان کرد: رسالت آستان قدس رضوی باید این باشد که هیچ سخنی از امام رضا^(ع) را ناگفته و نانوشته نگذارد، زیرا ظرافت های مهمی که در احادیث ائمه اطهار^(ع) وجود دارد، به شرط اینکه به شیوه صحیح و البته تأثیرگذار ارائه شود، می تواند برطرف کننده چالش های جامعه امروز باشد.

این استاد حوزه و دانشگاه تأکید کرد که کلید برخی مسائل امروز جامعه در روایات واحادیث ائمه معصومین^(ع) نهفته است و بر همین اساس باید این احادیث را استخراج و در زبان های مختلف به جامعه مخاطبان عرضه کرد.

● **پژوهشگران غیرایرانی، سفیران کلام رضوی**

با توجه به حضور شماری از نویسندگان و ناشران غیرایرانی معارف رضوی در همایش، حجت الاسلام والمسلمین مصطفی فقیه اسفندیاری، معاون امور بین الملل آستان قدس رضوی نیز در سخنان خود به ضرورت تبدیل اندیشه

امام هشتم^(ع) به قالب های جذاب هنری همچون خط، هنرهای تجسمی و نمایش اشاره و بیان کرد: امروز در حوزه بین الملل بیشتر از هر زمان دیگری نیازمند بازخوانی احادیث ائمه اطهار^(ع) هستیم، زیرا مخاطبان ما از جای جای دنیا وقتی روایات واحادیث ائمه معصومین^(ع) را می شنوند، مشتاق می شوند تا گوینده آن ها را بشناسند و بر همین اساس، روایت مناسب و هنرمندان هر حدیث و روایت می تواند دروازه ورود یک فرد دل آگاه به دنیای معارف اهل بیت^(ع) باشد.

به گفته وی، این وظیفه مراکز پژوهشی را به جهان شناسانند و البته این نمایش نیز می تواند در قالب های زیبای هنری همچون خط، هنرهای تجسمی و نمایش به اوج کارآمدی و تأثیرگذاری برسد.

حجت الاسلام والمسلمین فقیه اسفندیاری افزود: پژوهشگران غیرایرانی، سفیران صدیق کلام رضوی هستند که می توانند معارف اهل بیت^(ع) را از جغرافیای ایران اسلامی فراتر ببرند. هر نویسنده و ناشر غیرایرانی در این حوزه، رازین فرهنگی برای ائمه اطهار^(ع) است و باید با هم افزایی و هم فکری فرهیختگان و اندیشمندان به این هدف دست پیدا کنیم.

● **جایگاه ویژه محلی سربای با استفاده از رباعی**

محمد کلامی کاظمی نیز درباره محلی سربای با استفاده از قالب رباعی چنین گفت: «شعرسربای محلی در قالب رباعی می تواند رهاوردی باشد از شعر افغانستان به جامعه شعری ایران، چون اینجا به ویژه در خطه خراسان، اقبال بیشتر به دوبیتی است. در افغانستان هم در قالب رباعی شعر گفته می شود و هم دوبیتی. استفاده از واژگان محلی کمک می کند به بومی شدن شعر و از طرفی دیگر شعر را منحصر به فرد می کند و از حالت عمومی در می آورد.» او درباره اشعار موجود در کتاب «گل سنجده» نیز به این نکته اشاره کرد که بخش عمده اشعار عاشقانه است، در حالی که زمینه های اجتماعی و مهاجرت و بیشتر می توانست در این کتاب حضور داشته باشد.

● **سرها از صمیمیت و عاطفه**

سیدعلی عطایی، دیگر شاعر مهاجر افغانستانی، به صمیمیت و عاطفه سرشار موجود در اشعار فاخر اشاره کرد و گفت: «راحتی و صمیمیت موجود در اشعار او می تواند در برخورد اول مخاطب را جذب کند. فاخر کاملاً خودش است و اشعارش تمام و کمال احساس خودش است. حتی شاید تعدی وجود دارد برای استفاده از واژگان عامیانه که بین مردم رایج است چنان که «دستمال» را «دسمال» بیان می کند. به هر روی، امتیاز بزرگی است. هر شاعری که بتواند خودش و احساسش را در شعر عرضه کند. شاعر موفقی است.» او همچنین به خشوها و رواند موجود در شعر فاخر اشاره کرد و گفت: «در برخی اشعار حشو زیادی وجود دارد که وقتش است آن ها را از شعرش پاک کند تا شعری یک دست تر و روان تر را به مخاطب عرضه کند. ضمن اینکه در جاهایی می توان از افعال واصطلاحات قدیمی استفاده نکرد و شعر را امروزی تر کرد.»

بزرگ می فروشان به کجاست؟» یا عزیزم این جهان شهر فرنگ است/ سیاه و سرخ و سبز و رنگ رنگ است/ یکی پایین، یکی بالا نشسته/ شبیه بازی الاکلنگ است.» نمونه هایی از اشعار اوست.

● **قالبی متعلق به فارسی زبان ها**

به تبع قالب غالب بر این مجموعه شعر یعنی رباعی، بخشی از این محفل به صحبت پیرامون این قالب موجز شعری و قدمت آن اختصاص پیدا کرد. ابوطالب مظفری، یکی از شاعران مهاجر حاضر در این برنامه، گفت: «رباعی یکی از قالب های قدیمی شعر فارسی است که ابتدا با دوبیتی یکسان تلقی می شده اما بعد به دلیل تفاوت در وزن از یکدیگر جدا شده و در ادامه، رباعی ها بیشتر به سمت مباحث حکمی رفته است و دوبیتی ها به سمت عاشقانه های فولکلوریک، باید بدانیم که در رباعی نکته و لطیفه خیلی مهم است. چه این نکته در حوزه عشق باشد چه احوالات عرفانی و چه تأملات